

Innst. 216 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:77 S (2009–2010)

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Solveig Horne og Per Sandberg om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barne bortføring

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentant Siv Jensen, Solveig Horne og Per Sandberg fremsatte 3. mars 2010 følgende forslag:

«I

Stortinget ber regjeringen gjennomføre de nødvendige tiltak mot barne bortføring som vil medføre at:

1. Det blir snevrere adgang til å ha dobbelt statsborgerskap.
2. Staten ikke krever inn penger på vegne av barne bortførere.
3. Bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at barnebidrag settes under administrasjon av overformyndieret.
4. Det blir mulig å beslaglegge barne bortføreres formue som befinner seg i Norge.
5. Det opprettes råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått barn bortført.

II

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt det er hensiktsmessig å opprette internasjonal domstol for

barne bortføringssaker og ber regjeringen eventuelt fremme forslag om slik domstol i riktige internasjonale fora.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Sigvald Oppbøen Hansen, Stine Renate Håheim, Thor Lillehovde og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Morten Ørsal Johansen, Tor Sibjørn Utsogn og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Ragnhild Aarflot Kalland, viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Solveig Horne og Per Sandberg om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barne bortføring.

Komiteen vil understreke alvoret i saker om barne bortføring og betydningen av at norske myndigheter har gode virkemidler for å bistå til løsning av disse sakene slik at barnet kan sikres samvær med begge foreldrene. Komiteen vil videre understreke at hensynet til barnets beste må være avgjørende for hvilke virkemidler som velges, slik barnets bestevurderingen alltid skal legges vekt på i saker som angår barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at norske myndigheter fører en aktiv politikk for å forhindre internasjonale barne bortføringer og arbeider aktivt for å bidra til en løsning av disse vanskelige sakene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke kompleksiteten i disse sakene, og når det gjelder barne bortføring fra Norge, er norske myndigheter avhengige av et godt samarbeid med andre lands myndigheter. Dette flertallet viser til brev fra justisministeren av 15. april 2010 (vedlagt) hvor det blant annet er en oversikt over en rekke tiltak som regjeringen har satt i verk for å bedre informasjonen, forebygge og arbeide for en rask håndtering og avklaring av barne bortføringssakene. Dette flertallet vil særlig trekke fram etableringen av nettportalen www.barne bortforing.no til hjelp for foreldre som frykter eller opplever barne bortføring, i tillegg til tiltak som er iverksatt for å bedre kompetansen blant dommere, politi, påtalemyndigheten og advokater. På portalen som ble opprettet i 2007, ble det i desember 2009 laget en oversikt over 24 advokater fra hele landet med særlig kompetanse på barne bortføringssaker, slik at berørte parter raskere kan komme i kontakt med en advokat med relevant erfaring. Det gis behovsprøvet fri rettshjelp i internasjonale barne bortføringssaker. Dette flertallet vil videre vise til at regjeringen høsten 2009 sendte på høring forslag om å innføre en ordning om stans av økonomiske ytelser og barnebidrag ved internasjonal barne bortføring.

Når det gjelder forslag 1 om å innsnevre adgangen til å ha dobbelt statsborgerskap, viser dette flertallet til justisministerens grundige vurdering i svarbrevet hvor det påpekes at en innstramming i statsborgerskapsforskriften § 1-6 antakeligvis ikke vil ha en effekt i flertallet av de saker det er snakk om. I tillegg påpekes det at en innstramming som innebærer at et barn avskjæres fra å erverve norsk statsborgerskap fordi barnet ikke kan løses fra annet statsborgerskap, kan vanskeliggjøre norske myndigheters muligheter til å bistå barnet dersom det skulle bortføres til utlandet. Dette flertallet støtter justisministerens vurdering.

Dette flertallet viser til at forslag 2–5 også ble behandlet i Dokument nr. 8:38 (2008–2009), og Innst. S. nr. 250 (2008–2009). Når det gjelder forslag 2–4 om økonomiske ytelser, deler dette flertallet forslagsstillernes syn om at det må sees på økonomiske tiltak som gjør det mindre attraktivt å bortføre barn, og dette flertallet mener at stans i offentlige ytelser og økonomiske overføringer kan ha en slik preventiv virkning. Dette flertallet viser til at forslag om dette har vært på høring og at regjeringen nå arbeider med oppfølging av høringsrunden. I justisministerens svarbrev opplyses det at regjeringen tar sikte på å legge fram et lovforslag for Stortinget i løpet av høsten 2010. Dette flertallet imøteser dette.

Dette flertallet viser til justisministerens svar når det gjelder forslag 5, om at det allerede er opprettet både et nasjonalt og et nordisk samarbeidsforum for håndtering av barne bortføringssaker.

Forslaget om å opprette en internasjonal barne bortføringsdomstol ble vurdert av justisministeren i svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke 12. februar 2010. Dette flertallet viser til justisministerens svar i dette og deler de vurderinger som der kommer fram.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet deler ikke de andre medlemmers syn på regjeringens innsats i barne bortføringssaker. Disse medlemmer er opptatt av å få iverksatt sterkere virkemidler og mer effektive rutiner når barn har blitt bortført fra Norge.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen har hatt forslag ute på høring om stans i økonomiske ytelser til barne bortfører. Disse medlemmer finner det imidlertid kritikkverdig at regjeringen ikke har fremmet et slikt forslag for Stortinget enda. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at regjeringen for over ett år siden sa at man forbedret et slikt forslag. Likevel har ingenting skjedd enda.

Videre mener disse medlemmer at innskjerping av adgangen til å inneha flere statsborgerskap er av stor betydning for å kunne bekjempe barne bortføring. Det registreres at justisministeren ikke deler denne oppfatningen. I denne forbindelse vil disse medlemmer påpeke at den formelt sett snevre unntaksregelen som gir mulighet til dobbelt statsborgerskap, reelt sett gir store muligheter for å oppnå dette.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennomføre de nødvendige tiltak mot barne bortføring som vil medføre at:

1. Det blir snevrere adgang til å ha dobbelt statsborgerskap.
2. Staten ikke krever inn penger på vegne av barne bortførere.
3. Bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at barnebidrag settes under administrasjon av overformynderiet.
4. Det blir mulig å beslaglegge barne bortføreres formue som befinner seg i Norge.

5. Det opprettes råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått barn bortført.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt det er hensiktsmessig å opprette internasjonal domstol for barnebortføringssaker, og ber regjeringen eventuelt fremme forslag om slik domstol i riktige internasjonale fora.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:77 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Solveig Horne og Per Sandberg om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barnebortføring – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 27. april 2010

Per Sandberg
leder

Akhtar Chaudhry
ordfører

Vedlegg**Brev fra Justis- og politidepartementet v/statsråden til justiskomiteen, datert 15. april 2010****Dokument nr 8:77 S (2009-2010) forslag om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barne bortføring**

Jeg viser til Justiskomiteens brev av 03.03.2010, vedlagt forslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Solveig Horne og Per Sandberg, om norske myndigheters håndtering av saker om barne bortføring.

Jeg kan forvise Justiskomiteens medlemmer om at regjeringen prioriterer arbeidet med internasjonale barne bortføringer høyt. Mye er blitt gjort i løpet av perioden for å bedre informasjonen, forebygge og sørge for en raskere løsning av disse kompliserte sakene. Det pågår et fortløpende arbeid med vurdering av nye tiltak, og for å sikre at alle tilgjengelige midler tas i bruk der det er nødvendig for å få bortførte barn tilbake til bostedslandet, slik at avgjørelser om barns fremtid treffes der.

Da flere av punktene i forslaget berører områder som hører inn under andre fagdepartementer, er svaret utarbeidet med innspill fra Barne-, likestillings- og inkluderingsministeren og Arbeidsministeren.

Jeg bemerker at forslag 2 – 5 er de samme forslag som ble fremmet i dokument nr 8:38 (2008-2009). Svaret til Justiskomiteen 12.03.2009 ble det i tillegg generelt orientert om håndteringen av barne bortføringssaker etter Haagkonvensjonen av 25. oktober 1980 om de sivile sider ved internasjonal barne bortføring, utenfor konvensjonsarbeidet, om jurisdiksjon og om anerkjennelse av utenlandske avgjørelser. Jeg viser innledningsvis til dette, se vedlegg.

Regjeringen arbeider kontinuerlig for å bedre situasjonen for bortførte barn og deres foreldre, enten barna er bortført til eller fra Norge. Effekten av tiltakene regjeringen har innført og kommer til å innføre kan ikke måles fra en dag til en annen. Dette er meget kompliserte og sammensatte saker, og når det gjelder bortføring fra Norge, er norske myndigheter avhengig av at andre lands myndigheter følger opp saken på en god nok måte. I tråd med internasjonaliseringen av samfunnet øker også andelen barn med foreldre fra ulike land. Dette øker også muligheten for barne bortføring. Justisdepartementet og Utenriksdepartementet fører statistikk over antallet registrerte saker. Det vil imidlertid kunne være naturlige svingninger i antallet registrerte saker fra år til år uten at man på den bakgrunn kan konkludere med hvilken effekt tiltakene har hatt. Regjeringen har, naturlig nok, først og fremst kunnet sørge for en bedre og raskere håndtering av sakene i Norge. Det er først og fremst her

vi har mulighet for å forbedre oss. Her mener jeg også at tiltakene har hatt en effekt.

Jeg vil understreke at det er store utfordringer knyttet til arbeidet med å forebygge og gjøre det lettere å tilbakeføre barn som allerede er blitt ført ut av Norge, da vi er avhengige av et samarbeid med andre stater som alle er suverene innenfor sitt territorium. Her bidrar norske myndigheter først og fremst ved å holde et press på vedkommende lands myndigheter, dersom saken ikke løser seg raskt. I tillegg gir retts- hjelpsloven mulighet for å gi støtte til advokatbistand både i Norge og i vedkommende land. Jeg viser også til den prosess som pågår med å vurdere stans i økonomiske ytelser til den forelder som har bortført barnet.

Statistikk

Representantene viser til informasjon på nettsiden www.bortfort.no som påstår at Justisdepartementet driver med talljuks slik at statistikken vi fører ser bedre ut enn den er. Dette er feil og påstanden er egnet til å skape unødig usikkerhet om hvordan myndighetene håndterer disse sakene.

En oppdatert oversikt over de *registrerte* sakene ligger tilgjengelig på www.barnebortforing.no. Statistikken viser alle sivile barne bortføringssaker til og fra Norge i perioden 2000 - 2009 hvor Justisdepartementet og/eller Utenriksdepartementet har vært involvert. Det gis informasjon på nettsidene om hvilke saker som føres i oversikten.

Det forekommer imidlertid også barne bortføringssaker der Justisdepartementet og Utenriksdepartementet *ikke* involveres. Som en konsekvens av dette kan det altså ha forekommet flere barne bortføringer til og fra Norge i perioden enn det som fremkommer av statistikken, fordi sakene ikke er kjent for departementene.

Bistand fra politiet

Politiet har mulighet til å forebygge og stanse en nært forestående barne bortføring (for eksempel ved passbeslag eller midlertidig utreiseforbud), og kan dessuten følge opp en gjennomført bortføring ved en internasjonal etterlysning av barn og/eller bortfører. I noen tilfeller blir gjenværende foreldre anbefalt å fremskaffe en rettslig kjennelse på daglig omsorg for å kunne gi et bedre grunnlag for politiets innsats. Noen land krever slik rettslig dokumentasjon før bistand gis.

Politiet kontaktes av privatpersoner både når det har skjedd en ulovlig barne bortføring og når noen frykter at en bortføring planlegges eller er under utvikling. Det er viktig at politiet umiddelbart får en mest mulig korrekt fremstilling av saken slik at man kan vurdere hvilke tiltak som må settes inn. Det er vanskelig å se at det er dekning for påstander om at politiet ikke tar imot anmeldelser i tilfeller hvor det har skjedd en *ulovlig* barne bortføring.

Tiltak under regjeringen Stoltenberg II og III

Etter at regjeringen Stoltenberg II overtok i 2005 er det iverksatt en rekke tiltak for å bedre informasjonen om og håndteringen av barne bortføringssaker. Jeg viser til mitt svar til Justiskomiteen 12.03.2009, hvor jeg redegjorde for de tiltakene som var iverksatt, samt påbegynt pr mars i fjor.

Når det gjelder status på igangsatte, samt nye tiltak i løpet av det siste året viser jeg til følgende:

- I desember 2009 ble det etablert en liste over 24 advokater fra hele landet med særlig kompetanse på barne bortføringssaker slik at berørte parter raskere kan komme i kontakt med en advokat med relevant erfaring. Disse advokatene har gjennomført et heldagsseminar om barne bortføring som ble arrangert av Justisdepartementet i november 2009. Advokatlisten, vedlagt CV for hver enkelt advokat, er tilgjengelig på www.barne bortforing.no. Listen formidles også til de som henvender seg til norske myndigheter på bakgrunn av en barne bortføring til Norge.
- Regjeringen er opptatt av å hindre at de som bortfører et barn får offentlige ytelser og økonomiske overføringer som kan bidra til å opprettholde en barne bortføring. Et høringsnotat hvor det foreslås å innføre en ordning med stans av økonomiske ytelser og barnebidrag ved internasjonal barne bortføring ble sendt på høring høsten 2009, og BLD og AD arbeider for tiden med oppfølgingen av høringsrunden. Regjeringen tar sikte på å legge frem et lovforslag for Stortinget i løpet av høsten 2010.
- I 2009 igangsatte departementet et arbeid for å vurdere om straffansvaret burde utvides ved internasjonale barne bortføringssaker. Et høringsbrev vil bli sendt på høring i løpet av 2010.
- Haagkonvensjonen av 19. oktober 1996 om foreldreansvar og tiltak til beskyttelse av barn er foreløpig ikke ratifisert av svært mange land, heller ikke Norge. Haagkonvensjonens formål er å hindre konflikt mellom statenes rettslige systemer når det gjelder jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse og gjennomføring av blant annet følgende tiltak for å beskytte barn: avgjørelser om foreldreansvar, fast bosted, samvær, plassering i

fosterhjem/institusjon, m.m. Denne konvensjonen vil i stor grad supplere og utfylle Haagkonvensjonen av 1980. Regjeringen prioriterer nå arbeidet med å få gjennomført konvensjonen i Norge. Også andre land arbeider nå med dette for øye. Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides et høringsnotat om signering og ratifikasjon av konvensjonen.

- Nordisk – baltisk dommerseminar om Haagkonvensjonen av 1980 skal avholdes i Estland i juni i år. Seminaret arrangeres i regi av Justisdepartementene i Norge og Estland, og Nordisk ministerråd har bevilget 60 000 DK. Formålet med seminaret er å heve kompetansen mht internasjonal barne bortføring og Haag-konvensjonen blant nordiske og baltiske dommere, samt bidra til å knytte kontakt mellom kontaktdommere i de respektive landene.
- Norske myndigheter oppfordrer i relevante sammenhenger ikke-medlemsland til å anerkjenne Haag-konvensjonen. Dette er etter norske myndigheters syn det beste redskapet for å løse barne bortføringssaker.
- Representanter for norske myndigheter tar ved behov opp konkrete barne bortføringssaker med andre lands myndigheter, også på høyt nivå.

Adgangen til å ha dobbelt statsborgerskap (forslagets punkt 1)

Representantene ber om at det blir snevrere adgang til å ha dobbelt statsborgerskap.

Representantene tar opp at det er et problem at noen barn som bortføres av en av sine foreldre til utlandet har dobbelt statsborgerskap, og at enkelte lands myndigheter er restriktive når det gjelder å samarbeide om tilbakeføring av barn til Norge når disse samtidig er statsborgere i vedkommende land. Det foreslås at det blir snevrere adgang til å ha dobbelt statsborgerskap. Representantene viser til statsborgerloven § 10 som omhandler kravet om løsning fra annet statsborgerskap ved søknad om norsk statsborgerskap. Av statsborgerloven § 10 framgår det at den som søker norsk statsborgerskap som hovedregel må løse seg fra annet statsborgerskap dersom annet statsborgerskap ikke tapes automatisk ved ervervet. Dersom søkeren ikke kan bli løst fra annet statsborgerskap før en viss alder er oppnådd, må søkeren innen ett år etter å ha oppnådd denne alderen dokumentere at vedkommende er løst fra annet statsborgerskap. Det framgår videre at det kan gjøres unntak fra kravet om løsning dersom løsning anses rettslig eller praktisk umulig eller av andre grunner fremstår som urimelig. Hvilke tilfeller som omfattes av adgangen til unntak framgår av statsborgerforskriften § 6-1. Representantene mener at unntakene fra hovedregelen i praksis er svært mange og at statsbor-

gerforskriften § 6-1 må gjennomgås og praksis endres slik at intensjonen i loven § 10 om kun ett statsborgerskap som hovedregel blir gjeldende.

Statsborgerloven har et hovedprinsipp om at personer som har norsk statsborgerskap ikke samtidig skal ha andre statsborgerskap. Et av argumentene som begrunnet dette hovedprinsippet da statsborgerloven ble vedtatt var at det i enkelte tilfeller er svært vanskelig å yte norske statsborgere med dobbelt statsborgerskap diplomatisk beskyttelse når borgeren møter problemer i sitt annet hjemland. Utgangspunktet om ett statsborgerskap gjelder imidlertid ikke fullt ut, og dette følger blant annet av internasjonale forpliktelser. Etter statsborgerloven § 4 vil barn bli norsk statsborger automatisk ved fødselen dersom moren eller faren er norsk statsborger. Dersom barnet samtidig ervervet et annet statsborgerskap automatisk ved fødselen for eksempel fordi ett av barnets foreldre har utenlandsk statsborgerskap, vil barnet kunne ha dobbelt statsborgerskap. Det følger også av Europarådskonvensjonen om statsborgerskap av 6. november 1997 artikkel 14 at statspartene skal tillate at barn som innehar forskjellige statsborgerskap kan beholde disse dersom de er ervervet automatisk ved fødsel. I de tilfellene der bortførte barn har ervervet både norsk og annet statsborgerskap automatisk ved fødselen, dvs. at enten mor eller far hadde norsk statsborgerskap ved fødselen, vil det dermed ikke gi noen særlig effekt å stramme inn på reglene eller praksisen for unntak etter statsborgerforskriften § 6-1. Jeg vil anta at dette vil være tilfellet i mange og kanskje de fleste av sakene som representantene tar opp som gjelder bortføring av barn med både norsk og annet statsborgerskap til utlandet.

Det kan også tenkes at et barn med både norsk og annet statsborgerskap som bortføres til utlandet har ervervet det norske statsborgerskapet ved søknad. Dette vil i så fall være tilfeller der ingen av barnets foreldre var norske statsborgere ved barnets fødsel. Der et barn med utenlandsk statsborgerskap søker om norsk statsborgerskap vil det som hovedregel stilles krav om at barnet løser seg fra andre statsborgerskap, jf. statsborgerloven § 10. Mange land tillater imidlertid ikke at barn løses fra deres statsborgerskap før barnet har oppnådd en viss alder. Det framgår av statsborgerloven § 10 at søkeren i slike tilfeller må dokumentere at vedkommende er løst fra dette statsborgerskapet innen ett år etter å ha oppnådd denne alderen. Mange barn som ervervet norsk statsborgerskap ved søknad vil således ikke ha mulighet til å løse seg fra annet statsborgerskap, og vil derfor måtte ha dobbelt statsborgerskap i en periode, ofte fram til barnet er 18 eller 21 år. Å stramme inn på reglene eller praksisen for unntak etter statsborgerforskriften § 6-1 vil derfor ikke ha noen effekt for situasjonen til disse barna. Dersom man strammer inn bestemmel-

sen i statsborgerloven § 10 som gjelder barn som har statsborgerskap i et land som ikke tillater løsning før en viss alder, vil dette kunne føre til at flere barn dermed får avslag på søknad om norsk statsborgerskap. Dette vil igjen kunne gjøre norske myndigheters muligheter for å bistå barnet vanskeligere dersom barnet skulle bortføres til utlandet.

Noen barn som blir bortført til utlandet og har dobbelt statsborgerskap kan ha ervervet norsk statsborgerskap ved søknad etter fødselen og fått unntak fra løsningskravet fordi det ble ansett som rettslig eller praktisk umulig å løse eller det av andre grunner framsto som urimelig. Dette vil gjelde barn der verken barnets mor eller far hadde norsk statsborgerskap ved barnets fødsel. I den grad dette er tilfellet i barne bortføringsaker vil en innstramning av reglene eller praksis for unntak etter statsborgerforskriften § 6-1 kunne ha en viss effekt. Det bør imidlertid gjøres unntak fra løsningskravet i saker der løsning anses rettslig eller praktisk umulig eller av andre grunner fremstår som urimelig. Dersom man strammer inn på reglene eller praksis for unntak etter statsborgerforskriften § 6-1 vil dette kunne føre til at noen vil avskjæres fra muligheten til å erverve norsk statsborgerskap. Dersom et barn avskjæres fra å erverve norsk statsborgerskap fordi barnet ikke kan løses fra annet statsborgerskap vil dette også her kunne gjøre norske myndigheters muligheter for å bistå barnet vanskeligere dersom barnet skulle bortføres til utlandet.

Praksisen etter statsborgerforskriften § 6-1 er i tråd med statsborgerloven § 10 og jeg anser ikke en innstramning i praksis etter statsborgerloven § 6-1 som et hensiktsmessig tiltak for å bedre løse saker som gjelder barne bortføring. En innstramning i praksisen for unntak etter statsborgerforskriften § 6-1 vil antagelig ikke gi noen effekt i flertallet av saker det her er snakk om og vil videre føre til at mange utenfor den aktuelle gruppen avskjæres fra å erverve norsk statsborgerskap. Jeg vil derfor ikke gå inn for en innstramning av regelverk eller praksis for unntak fra løsningskravet etter statsborgerforskriften § 6-1.

Offentlig fastsettelse og innkreving av barnebidrag (forslagets punkt 2 og 3) og beslaglegging av bortføreres formue (forslagets punkt 4)

Representantene ber om at staten ikke krever inn penger på vegne av bortfører, at bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at bidrag settes under administrasjon av overformynderiet og at det blir mulig å beslaglegge barne bortføreres formue som befinner seg i Norge.

Jeg viser her til mitt tidligere svar av 12.03. 2009 og høringsnotatet med forslag om å innføre en ordning med stans av økonomiske ytelser og barnebi-

drag ved internasjonal barnebortføring. Denne saken er som nevnt under arbeid i de relevante departementene.

Råd for samordnet innsats (forslagets punkt 5)

Representantene ber om at det opprettes et råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått bortført barn.

Jeg viser til mitt svar av 12.03.2009 hvor jeg redegjorde for det nasjonale og det nordiske samarbeidsforumet for håndtering av barnebortføringssaker som er etablert.

Representantene hevder at et slikt kontaktforum som er etablert ikke er tilstrekkelig til effektiv håndtering av de saker som kommer opp. Dette er jeg ikke enig i. Det eksisterende kontaktforumet er en fast gruppe som møtes jevnlig, 3 - 5 ganger i året. Ut over dette er det i tillegg hyppig kontakt og samarbeid ved behov. De problemstillinger barnebortføring reiser berører flere departementer og etater. Samarbeidet på tvers av de ulike enhetene foregår på en utmerket måte og den enkelte enhet kobles inn når dens innsats og kunnskap er påkrevet. Problemstillinger knyttet til barnebortføring ivaretas derfor på en god måte, og jeg anser det ikke hensiktsmessig å opprette en "fast seksjon" til å arbeide med disse sakene. I tillegg må det nevnes at de vanskeligste sakene oftest er bortføring fra Norge. Et slikt samarbeidsforum har bare begrensede muligheter for innsats i andre land.

Internasjonal domstol for barnebortføringssaker (forslagets romertall II)

Representantene ber regjeringen utrede hvorvidt det er hensiktsmessig å opprette internasjonal domstol for barnebortføringssaker og ber regjeringen eventuelt fremme forslag om slik domstol i riktige internasjonale fora.

Spørsmål om det bør opprettes en nøytral internasjonal barnefordelingsdomstol ble stilt av Stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke den 04.02.2010. Jeg viser til mitt svar på spørsmålet fra Håbrekke til Stortingets president 12.02.2010 hvor jeg bl.a. uttalte følgende:

«Det viktigste virkemiddelet for å løse barnebortføringssaker er Haagkonvensjonen (Haagkonvensjonen av 25. oktober 1980 om de sivile sidene ved

internasjonal barnebortføring). Konvensjonen søker å forhindre barnebortføringer og løse de problemene som oppstår hvis et barn likevel er blitt bortført fra et land til et annet.

Målet med Haagkonvensjonen er at barnets faktiske situasjon før bortføringen eller tilbakeholdelsen skal gjenopprettes. Det internasjonale samfunn har gjennom Haagkonferansen kommet fram til at det beste er at avgjørelser om barnets framtid skal treffes i det landet barnet har sitt bosted (domsilprinsippet).

Det er min erfaring at de fleste sakene løser seg etter Haagkonvensjonens hensikt, noe som tilsier at barnebortføringssaker bør løses etter Haag-sporet så langt det er mulig.

Haagkonvensjonen er åpen for tiltredelse fra stater i hele verden, og den er ratifisert av 81 stater, herunder Norge. Norsk politikk er at flest mulig land bør tilslutte seg Haagkonvensjonen om barnebortføring.

Et forslag om en internasjonal domstol til behandling av "de mest konfliktfylte barnefordelingssakene" vil ikke sikre formålet bak Haagkonvensjonen; at avgjørelser om barnets framtid skal treffes i det landet barnet har sitt bosted. Videre er det slik at de mest kompliserte barnefordelingssakene erfaringsmessig vil oppstå i forhold til stater som ikke er part til Haagkonvensjonen. Det er vanskelig å se for seg at en stat som ikke ønsker å anerkjenne prinsippet om gjensidig anerkjennelse av nasjonale avgjørelser, vil oppgi suverenitet til en internasjonal domstol i alle saksbehandlingssaker. Det er også grunn til å tro at saksbehandlingen for en slik domstol vil kunne ta lengre tid enn saksbehandlingen i de nasjonale domstolene.

Jeg vil bemerke at en avgjørelse avsagt av en internasjonal barnefordelingsdomstol reiser særlige utfordringer i forhold til tvangsgjennomføring der en av partene ikke samarbeider. Da denne domstolen er foreslått å skulle behandle de mest konfliktfylte sakene, vil dette kunne være en meget aktuell problemstilling. Man vil dessuten være helt avhengig av at de respektive landene iverksetter domstolens avgjørelser.»

Konklusjon

Jeg er alltid glad for gode innspill og konstruktive forslag om barnebortføringssaker. Dette er et meget komplisert saksfelt, som er særdeles vanskelig for de berørte parter, ikke minst for barna.

Regjeringen arbeider stadig med å vurdere egnede tiltak som kan bidra til forebygging og raskere håndtering av disse sakene. Jeg setter derfor pris på at det fremmes forslag som setter fokus på regjeringens arbeid på dette feltet og som samtidig kan være med på å føre regjeringens arbeid fremover.

